

Oikeusministeriö

Etusivu » Ajankohtaista » Uutiset » 2014 » Työryhmä ehdottaa nettiäänestystä kunnallisiin kansanäänestyksiin

Työryhmä ehdottaa nettiäänestystä kunnallisiin kansanäänestyksiin

Julkaistu 11.6.2014

Nettiäänestysmahdollisuuden käyttöön ottamista selvittävän työryhmän väliraporttia käsiteltiin tänään hallinnon ja aluekehityksen ministerityöryhmässä. Ministerityöryhmä päätti, että valmistelua nettiäänestysjärjestelmän kehittämiseksi jatketaan työryhmän ehdotusten pohjalta. Nettiäänestyksellä tarkoitetaan perinteisten äänestystapojen rinnalle kehitettävää äänestystä tietoverkon välityksellä valvomattomissa olosuhteissa.

Oikeusministeriön asettama työryhmä ehdottaa väliraportissaan nettiäänestyksen ottamista käyttöön neuvoa-antavissa kunnallisissa kansanäänestyksissä. Kunnallisissa kansanäänestyksissä on matalampi kynnys nettiäänestyksen käyttöönotolle kuin yleisissä vaaleissa, koska kansanäänestykset ovat neuvoa-antavia ja niissä on jo laajasti käytössä kirjeäänestys. Nettiäänestys ei siten muuttaisi äänestäjän asemaa eivätkä mahdolliset virheet olisi tuloksen kannalta niin huolestuttavia, kun kyse on neuvoa-antavasta äänestyksestä.

Luottamus nettiäänestysjärjestelmään keskeinen edellytys

Nettiäänestyksen käyttöönotolla voitaisiin edistää perustuslaissa turvattujen vaali- ja osallistumisoikeuksien toteutumista. Erityisesti vammaisten henkilöiden mahdollisuus äänestää itsenäisesti helpottuisi ja ulkosuomalaisten mahdollisuudet käyttää äänioikeuttaan paranisivat.

Ratkaisevaa nettiäänestyksen onnistumisen kannalta on kansalaisten luottamus järjestelmään. Suomen vaaleihin kehitettävässä järjestelmässä äänestäjän henkilöllisyys ja äänioikeus on todettava luotettavasti ja vaalisalaisuus on turvattava. Äänestäjän tulee voida varmistua siitä, että hänen äänensä on kirjautunut äänestysjärjestelmään oikein ja että annettu ääni on myös oikein laskettu mukaan vaalien tuloksiin. Äänestysjärjestelmän tulee olla avoin tarkasteltavaksi.

Nettiäänestyksen käyttö yleisissä vaaleissa edellyttää sähköiseen allekirjoittamiseen soveltuvaa tunnistautumISRatkaisua, joka on laajassa käytössä. Suomessa yleisesti käytössä olevilla verkkopankkitunnuksilla sähköinen allekirjoitus ei ole teknisesti mahdollinen. Tunnistautumismenetelmien kehittäminen on käynnissä valtiovarainministeriössä.

Viro on tällä hetkellä ainoa maa maailmassa, jossa nettiäänestys on laajamittaisesti käytössä. Työryhmän selvityksen mukaan varteenotettavia nettiäänestysjärjestelmiä on markkinoilla, mutta ne eivät sellaisenaan sovellu käytettäväksi Suomessa. Työryhmä katsoo, että turvallinen nettiäänestysjärjestelmä yleisiin vaaleihin olisi mahdollista kehittää, mutta se vaatii merkittäviä rahallisia panostuksia. Lisäksi käyttöönotto edellyttäisi monien teknisten ja toiminnallisten yksityiskohtien ratkaisemista ja järjestelmää olisi jatkuvasti kehitettävä.

Kunnallisesta kansanäänestyksestä saatavien kokemusten perusteella voitaisiin nettiäänestystä kehittää yleisiin vaaleihin. Nettiäänestyksen käyttöönotosta yleisissä vaaleissa tehdään erillinen päätös.

Työryhmä jatkaa edelleen selvitystään nettiäänestyksen eri ratkaisuista ja niiden soveltumisesta Suomen vaaleihin sekä arvioi tarkemmin järjestelmän kehittämiskustannuksia. Se selvittää myös mahdollisuutta kehittää nettiäänestystä yhteistyössä Viron, Ruotsin tai Norjan kanssa.

Ehdotus nettiäänestyksen teknisistä ratkaisuista sekä tarvittavista lainmuutoksista tulee luovuttaa viimeistään 30.1.2015 hallinnon ja aluekehityksen ministerityöryhmälle.

Lisätietoja:

työryhmän puheenjohtaja Kirsi Pimiä, puh. 02951 50534, sähköposti: etunimi.sukunimi@om.fi

Linkit

Työryhmän väliraportti

Tietoa hankkeesta (mm. työryhmän kokouspöytäkirjat)

Työryhmä ehdottaa kunnallisvaalien siirtämistä huhtikuulle (oikeusministeriön tiedote 11.6.2014)

Avainsanat

äänestäminen, vaalit, kansalaisvaikuttaminen

